

חוק לתיקון פקודת התעבורה, תשי"ג—1953 *

תיקון הפקודה

1. פקודת התעבורה י, תתוקן כך :

(א) בסעיף 4, במקום סעיף קטן (2) יבוא סעיף קטן זה :

„(2) מותר ליתן או לחדש רשיון להחזקת רכב מנועי („מרכבת מוטור“ בלשון הפקודה) לתקופה של שלושה, ששה או שנים עשר חדשים ; חודש רשיון — תחושב תמיד תחילת תקפו של החידוש מהיום שבו פג תקפו של הרשיון, או היה פג לולא חודש.“

(ב) בסעיף 10, אחרי סעיף קטן (2) יבוא סעיף קטן זה :

„(3) סעיף 14 לא יחול על בית ספר לנהיגה של צבא-הגנה לישראל או של משטרת ישראל, וסעיף 15 לא יחול על העוסק בהוראת נהיגה בבית ספר כזה.“

(ג) אחרי סעיף 10 יבוא סעיף זה :

10א. מי שנוהג רכב מנועי שעה שהוא לומד נהיגה, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות ומלווה על ידי מורה או מדריך, אינו זקוק לרשיון נהיגה.“

„פטרור
מתלמד“

(ד) במקום חלק ו' יבוא חלק זה :

„חלק ו' : בתי ספר ומורים לנהיגה

14. לא יחזיק אדם ולא ינהל בית ספר לנהיגת רכב מנועי, אלא ברשיון מאת הרשות למתן רשיונות ובהתאם לתנאים שייקבעו בתקנות.

בתי ספר
לנהיגה

15. לא יעסוק אדם בהוראת נהיגה, אלא ברשיון מאת הרשות למתן רשיונות ובהתאם לתנאים שייקבעו בתקנות.“

(ה) בסעיף 16 —

(1) אחרי המלים „למועצות העיריות“ ייוספו המלים „ולמועצות המקומיות“.

(2) אחרי המלים „בתחומי אזור העיריה“ ייוספו המלים „או בתחומי אזור שיפוטה של המועצה המקומית“.

(3) במקום הנקודה שבסופו יבוא פסיק, ואחריו ייוספו המלים „ומותר לקבוע בצו שהסכומים המוקצים, כולם או מקצתם, ישמשו לביצוע פקודה זו או לשיפור תנאי התעבורה“.

(ו) בסעיף 18 —

(1) אחרי פסקה (ט) תיוסף פסקה זו :

„(י) העובר על תקנה מן התקנות המפורטות בתוספת א', או העובר על תקנה מן התקנות המפורטות בתוספת ב' שהוכרוזו על ידי שר התעבורה, בצו, שתקנה שפסקה זו חלה עליה.“

* נתקבל בכנסת ביום י"ט בשבט תשי"ג (4 בפברואר 1953) ; הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 187 מיום כ"ו באולף תשי"ב (16.9.52), עמ' 348.
1 חוקי א"י, כרך ב', פרק עכ"ח, עמ' 1271.

(2) במקום הסיפא, החל מהמלים „אשם בעבירה ודינו” ועד סוף הסעיף, תבוא סיפא זו :
„דינו —

(I) מאסר עד שנתיים או קנס עד אלף לירות או שני הענשים כאחד — אם היתה זו עבירה לפי פסקאות (ג), (ד), (ז) או (י) לסעיף זה, או עבירה על סעיף 7 שאינה עבירת קנס ;

(II) מאסר עד שנתיים או קנס עד אלף לירות או שני הענשים כאחד — אם היתה זו עבירה לפי פסקה (ב) לסעיף זה והיה בה משום סכנה לציבור ;

(III) מאסר עד שלוש שנים ללא כופר קנס או מאסר עד שלוש שנים וקנס עד אלף וחמש מאות לירות — אם היתה זו עבירה שנענשים עליה לפי פסקאות (I) או (II), ובשלוש השנים שקדמו לאותה עבירה כבר נתחייב בדין על אחת העבירות האלה ;

(IV) מאסר עד שנה אחת או קנס עד חמש מאות לירות או שני הענשים כאחד — אם היתה זו עבירה אחרת.”

(ז) במקום סעיף 18א יבוא סעיף זה :

18א. „שיפוט נאשם אדם בעבירה על פקודה זו או על תקנה שהותקנה על פיה, יחולו הוראות אלה, על אף האמור בכל חוק אחר :

(א) שופט שלום יהיה מוסמך לדון בה ולהטיל כל עונש שנקבע לה ;

(ב) לנאשם לא תהיה זכות לדרוש שפיטה בבית המשפט המחוזי.”

(ח) אחרי סעיף 19 ייווסף סעיף זה :

19א. (1) „עבירת קנס” פירושו —

(א) נהיגת רכב מנועי בניגוד לסעיף 7 על ידי אדם שהיה לו רשיון לנהיגת אותו רכב ותמה תקופת תקפו של הרשיון ;
או

(ב) עבירה על תקנה שהותקנה לפי פקודה זו או עבירה על הוראה בחוק עזר שהוחק בתוקף סעיף 25, ואשר שר התח- בורה הכריז עליה, בצו, שהן עבירות קנס.

(2) היה לשוטרי יסוד להאמין, כי אדם פלוני עבר עבירת קנס, יהיה רשאי למסור לו הזמנה למשפט בנוסח הקבוע, שבה יואשם המוזמן באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם קנס בשיעור הקבוע במקום להישפט על העבירה האמורה.

(3) מי שנמסרה לו הזמנה לפי סעיף קטן (2), רשאי, תוך שבעה ימים מיום המסירה, לשלם בבית המשפט הנקוב בהזמנה את הקנס בשיעור הקבוע לעבירה המפורטת בהזמנה.

(4) שר התחבורה יקבע בצו —

(א) את שיעור הקנס לכל עבירת קנס ובלבד שלא יעלה על עשרים לירות ;

(ב) את נוסח ההזמנה לצורך סעיף קטן (2) ;

(ג) את אופן תשלום הקנס.

(5) (א) שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף קטן (3) — רואים אותו כאילו הודה באשמה לפני בית המשפט, הורשע בדין וריצה את עונשו;

(ב) לא עשה כן — רואים את ההזמנה למשפט שנמסרה לו כאילו היתה הזמנה שהוצאה ונמסרה על פי חלק כ"ו מתקנות הפרוצדורה בבתי משפט השלום, 1940 ג.

(ט) במקום סעיף 21 יבואו סעיפים אלה:

(1) נתחייב אדם בדין על עבירה לפי פקודה זו, או לפי תקנות שהותקנו על פיה, או על עבירה לפי חוק אחר הנובעת מנהיגת רכב, בית המשפט שחייבו בדין, רשאי, נוסף על כל עונש אחר, לפסול אותו מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לצמיתות, או לתקופה מסויימת, או עד שיתמלאו התנאים שיקבע בית המשפט.

„שליטת רשיון נהיגה בשל עבירת תנועה או עבירה הנובעת מנהיגת רכב”

(2) נתחייב אדם בדין על עבירה כאמור בסעיף קטן (1) שגרמה לתאונת דרכים שבה נחבל אדם או ניוזק רכוש, או בעבירה לפי פסקאות (ג), (ד) או (ז) לסעיף 18 לפקודה זו, ובשלוש השנים שקדמו לאותה עבירה כבר נתחייב בדין על אחת העבירות האמורות, יהיה אותו אדם פסול מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לשנים עשר חודש מיום החיוב בדין, אם לא נפסל לתקופה ארוכה מזו על פי סעיף קטן (1), או אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת מסיבות שיפרטן בפסק דינו.

(3) נתחייב אדם בדין על עבירה לפי סעיף 7 שאינה עבירת קנס או לפי פסקאות (ב) ו-(י) לסעיף 18 או לפי סעיף 243 (א) לפקודת החוק הפלילי, 1936², ובשלוש השנים שקדמו לאותה עבירה כבר נתחייב בדין פעמיים על אחת העבירות האמורות בסעיף קטן זה או בסעיף קטן (2), יהיה אותו אדם פסול מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לשנים עשר חודש מיום החיוב בדין, אם לא נפסל לתקופה ארוכה מזו על פי סעיף קטן (1), או אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת מסיבות שיפרטן בפסק דינו.

21א. בעל רשיון נהיגה או בעל רשיון להחזקת רכב שנתחייב בדין על עוון או על פשע שביצועם נתאפשר או הוקל עקב נהיגתו ברכב או עקב השימוש ברכב שיש לו רשיון החזקה עליו, בית המשפט שחייבו בדין, רשאי — נוסף על כל עונש אחר — לפסול אותו מהחזיק רשיון כאמור, לצמיתות או לתקופה מסויימת.

„שליטת רשיון בשל עבירה אחרת”

21ב. (1) היה היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כוחו, או קצין משטרה בדרגה שאינה פחותה מדרגת מפקח, משוכנע שיש יסוד מספיק להאשים בעל רשיון נהיגה או בעל רשיון להחזקת רכב בעבירה שסעיפים 21 או 21א חלים עליה, והגיש לבית המשפט המוסמך לדון באותה עבירה בקשה לפסול את בעל הרשיון מהחזיק בו — רשאי בית המשפט לפסול אותו מהחזיק ברשיון עד לגמר בירור דינו, או עד שהפסילה תבוטל לפי סעיף זה.

הפסקת תקפו של רשיון נהיגה

¹ ע"ר מס' 978 מיום 15.1.40, תוס' 2, עמ' 29.
² ע"ר מס' 652 מיום 14.12.36, תוס' 1, עמ' 263.

(2) אירעה תאונת דרכים שבה נחבל אדם או גיוזק רכוש, והיה קצין משטרה בדרגה שאינה פחותה מדרגת מפקח משוכנע שיש יסוד להאשים את בעל רשיון הנהיגה המעורב באותה תאונה בעבירה בקשר לתאונה, רשאי הקצין, בצו בחתימת ידו, לפסול את בעל הרשיון מהחזיק בו לתקופה של 30 יום מיום מסירת הצו לבעל הרשיון, אולם בית המשפט המוסמך לדון בעבירה רשאי להאריך את תוקף הצו עד לגמר בירור דינו, או עד שתבוטל הפסילה לפי סעיף זה.

(3) בעל רשיון שנפסל מהחזיק בו על עבירה כאמור בסעיף קטן (2), רשאי לפנות לבית המשפט המוסמך לדון בה, ולבקש את ביטול הפסילה; ואם שוכנע בית המשפט, לאחר שניתנה לבעל הרשיון וליועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כוחו הזדמנות להשמיע את דברם, שביטול הפסילה לא יפגע בבטחון הציבור — רשאי הוא לצוות על ביטולה, בתנאים שיקבע או ללא תנאי.

(4) היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כוחו או קצין משטרה גבוה, לאחר ששוכנע שביטול פסילה לא יפגע בבטחון הציבור, רשאי, בצו בחתימת ידו, לבטלה כל עוד לא הוגשה האשמה על העבירה שבגללה נפסל בעל הרשיון מהחזיק בו.

(5) עברו שלושה חדשים מיום שנפסל בעל רשיון לפי סעיף קטן (1) או (2), ולא הוגשה לבית המשפט האשמה נגד בעל הרשיון על המעשה או על המחדל שבגללם נפסל — תבוטל הפסילה.

(6) עברו ששה חדשים מיום שנפסל בעל רשיון לפי סעיף קטן (1) או (2), ולא ניתן פסק דין לגבי המעשה או המחדל שבגללם נפסל — בטלה הפסילה, אלא אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

(1) בסעיף זה „הרשות המוסמכת” פירושו — המפקח על התע״ בורה או מי שנתמנה על ידיו לכהן בתפקיד של רשות למתן רשיונות בתחומי מחוז, נפה או אזור עירייה.

21ג. שלילת רשיון על ידי רשות כוסמכת

(2) הרשות המוסמכת רשאית, בהחלטה מנומקת, לפסול אדם מהחזיק ברשיון נהיגה, לצמיתות, לתקופה מסוימת, או עד למילוי תנאים שייקבעו בהחלטה, אם היא משוכנעת שבעל הרשיון אינו ראוי לנהוג מחמת כושר נהיגה לקוי.

(3) הרשות המוסמכת רשאית בהחלטה מנומקת להתנות תנאים ברשיון נהיגה, אם היא סבורה שיש צורך בהם מחמת כושר נהיגה לקוי של בעל הרשיון.

(1) בעל רשיון שהוחלט עליו לפי סעיף 21ג, רשאי לערער על ההחלטה לפני בית המשפט המחוזי, שבאזור מגוריו הוא יושב, תוך 10 ימים מיום שהודע לו.

21ד. זכות ערעור

(2) הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה, אולם אם לא ניתן פסק דין בערעור תוך 90 יום מיום ההחלטה ולא הורה בית המשפט הוראה אחרת, יופסק ביצועה עד שיינתן פסק הדין בערעור.

(3) בית המשפט הדין בערעור רשאי לאשר את ההחלטה, לשנותה או לבטלה.

(4) אין ערעור על צו או על פסק דין של בית משפט מחוזי שניתן לפי סעיף זה.

(5) שר המשפטים יקבע את סדרי הדין בערעור על פי סעיף זה.

(1) נתחייב בעל רשיון נהיגה בדין על עבירה לפי פקודה זו או לפי תקנות שהותקנו על פיה או על עבירה לפי חוק אחר הנובעת מנהיגת רכב, או שהוא נפסל להחזיק רשיון או שהותנו בו תנאים לפי פקודה זו, חייב בעל הרשיון להמציאו לרשות שפורטה בתקנות תוך התקופה שנקבעה בהן; אותה רשות תרשום ברשיון את החיוב בדין, את הפסילה או את התנאים.

החובה להמציא רשיון 21ה.

(2) הנהל בדבר הרישום והטיפול ברשיון שהומצא ייקבעו בתקנות.

(3) האמור בסעיף זה יחול גם על בעל רשיון להחזקת רכב שנפסל להחזיק בו ועל רשיון כזה.

(1) מי שנפסל לקבל או להחזיק רשיון או שהותנו תנאים ברשיונו לפי פקודה זו, וכל עוד הם בתקפם הוא מגיש בקשה לקבלת רשיון או לחידושו או שהוא מקבל רשיון, ואינו מודיע לרשות המוסמכת לתת או לחדש את הרשיון על הפסילה או על התנאים, דינו — מאסר עד שנתיים או קנס עד אלף לירות או שני הענשים כאחד; וכל רשיון שקיבל או חודש כאמור — בטל.

נהיגה או קבלת רשיון בזמן הפסול 21ו.

(2) מי שהודע לו שנפסל לקבל או להחזיק רשיון נהיגה וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה שלא ברשיון לפי פקודה זו, או מי שנוהג בניגוד לתנאים שנוספו ברשיונו כל עוד הם בתקפם וכן מי שהודע לו, כי נפסל להחזיק ברשיון להחזיק זקת רכב וכל עוד הפסילה בתקפה הוא משתמש באותו רכב או מרשה להשתמש בו, דינו — מאסר עד שנתיים או קנס עד אלף לירות או שני הענשים כאחד.

(*) בסעיף 23 —

(1) בפסקה (יא), אחרי המלה „נהגים” ייוספו המלים „ובעד רשיונות של בתי ספר לנהיגה או רשיונות להוראת נהיגה”.

(2) במקום פסקה (יב) תבוא פסקה זו:

„(יב) בחינות ובדיקות לשם קביעת כושר הנהיגה של מבקשי רשיונות נהיגה או מחזיקיהם, האגרות שישלמו בעד בחינות ובדיקות אלה וסוגי הרשיונות שיינתנו”.

(3) פסקה (כ' א) תסומן (כה) ופסקה (כא) תסומן (כו), ואחרי פסקה (כ) ייוספו פסקאות אלה:

„(כא) בדבר הפיקוח על הוראת נהיגה והדרכתה, על מורים מדריכים ובתי ספר לנהיגה ועל הכשרתם, ובדבר הציוד והכלים שישתמשו בהם. (כב) בדבר רשיונות להחזקת בתי ספר לנהיגה, ולהוראת נהיגה, תקופת תקפם, תנאיהם, והסמכות לבטל או להפסיק תקפם של רשיונות אלה עקב עבירה על התקנות או תנאי הרשיון, וכן בדבר פטור מחובה לקבל רשיון להוראת נהיגה.

(כג) בדבר אופן הגשתן של בקשות, עריכתן של בדיקות ובחינות לשם מתן 'או חידוש רשיונות נהיגה, רשיונות להוראה ולהחזקת בתי ספר לנהיגה, רשיונות להחזקת רכב וסדרי משרדי הרישוי הכרוכים בכך.
 (כד) בכל הנוגע לבטחון התנועה, תכנונה והסדרתה.

(4) בסופו תיווסף סיפא זו :

„רכב“ פירושו, לענין סעיף זה, כל אמצעי הובלה, הולכה או גרירה בדרך, וכן כל מכונה או מיתקן המוסעים דרך כלל על גלגלים או שרשראות.
 (יא) אחרי סעיף 25 יבואו תוספות אלה :

תוספת א'

(סעיף 18(י))

תקנות התעבורה¹

<u>מספר התקנה :</u>	<u>תיאור העבירות :</u>
(1) תקנה 11 (ב)	איי־הבטחת הבלם או ההגה שיהיו במצב פעולה טוב בשעת נהיגה.
(2) תקנה 17 לחלק א' (כפי שהותקנה בתקנה 4 לתקנות התעבורה (תיקון) (מס' 2), 1934) ²	הנוהג רכב בדרך או האחראי לו, כשהוא תחת השפעת סמים משכרים.
(3) תקנה 24 לחלק א' (כפי שהותקנה בתקנה 4 לתקנות התעבורה (תיקון) (מס' 2), 1935) ³	שימוש או מתן רשות להשתמש ברכב שהוצאה עליו הודעת „אי שימוש“.
(4) תקנה 32 (1) (כפי שהותקנה בתקנה 1(ח) לתקנות התעבורה (תיקון) (מס' 2), תש"ט—1949) ⁴	אי הארת רכב הנוסע בדרך בשעות שבין שקיעת החמה לעלות השחר.
(5) תקנה 35 לחלק ב' (כפי שהותקנה בתקנה 5 לתקנות התעבורה (תיקון) (מס' 2), 1935) ⁵ פרט לאי הודעה על תאונה שלא נגרם בה אלא נזק קל לרכוש.	אי מסירת הודעה על תאונה שנגרמו בה חבלה לאדם או נזק לרכוש.
(6) תקנה 38 ¹	אי קביעת מאורות לציון מטען בולט מא־חורי הרכב.
(7) תקנה 39א כפי שהותקנה בתקנה 1(ט) מתקנות התעבורה (תיקון מס' 2), תש"ט—1949) ⁴	סנור.

¹ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2237.

² ע"ר מס' 445 מיום 7.6.34, תוס' 2, עמ' 460.

³ ע"ר מס' 550 מיום 14.11.35, תוס' 2, עמ' 1103; ע"ר מס' 1345 מיום 6.7.44, תוס' 2, עמ' 477;

⁴ קובץ התקנות 205, מיום י"ט באילול תשי"א (20.9.51), עמ' 1619.

⁵ קובץ התקנות 18 מיום י"א בסיון תש"ט (8.6.49), עמ' 227.

⁶ ע"ר מס' 550 מיום 14.11.35, תוס' 2, עמ' 1104.

תוספת ב'

(סעיף 18(י))

תקנות התעבורה¹

תיאור העבירות	מספר התקנה
נהיגת רכב במהירות גדולה מן המותר.	(1) תקנה 9 ²
הנוהג רכב או האחראי עליו כשהם במצב המונע שליטה על הרכב או ראיית הדרך כראוי, וכן עזיבת רכב מבלי שננקטו אמצעי הזהירות הדרושים, או העמדתו בדרך באופן הגורם להפרעה.	(2) תקנה 11(ג) ¹
עקיפת רכב כשהדרך אינה פנויה, או שלא מצד שמאל לנעקף או ללא מתן אות-אזהרה.	(3) תקנה 16 ¹
נהיגה בלתי זהירה ליד מעבר מסילת ברזל, או אי נקיטת אמצעי זהירות לפני שעוברים בו.	(4) תקנה 18(2) ³
נהיגת אוטובוס לצד אוטובוס אחר או עקיפתו שלא כדין.	(5) תקנה 20 לחלק ה', סימן (3) (כפי שהותקנה בתקנה 6(3) לתקנות התעבורה (תיקון) (מס' 2), 1934) ⁴
החזקה והטענה של רכב באופן המסכן נוסעים ועוברי אורח.	(6) תקנה 21 לחלק א' (כפי שהותקנה ע"י תקנה 6 מתקנות התעבורה (תיקון), 1935) ⁵
עליה לאוטובוס או ירידה ממנו כשהוא בתנועה, ומתן רשות לכך.	(7) תקנה 24 לחלק ה', סימן (3) (כפי שהותקנה בתקנה 9 מתקנות התעבורה (תיקון מס' 2), 1935) ⁶ , למעט הפסקה השנייה.
אי-האטת מהירות או אי-עצירת רכב לפני מעבר חציה.	(8) תקנה 26(ב) (כפי שהותקנה בתקנה 1 לתקנות התעבורה (תיקון מס' 2) תש"ט—1949) ⁷ .
אי-סגירת הדלתות של אוטובוס או אי-נקיטת אמצעי זהירות אחרים לפני הסעתו.	(9) תקנה 26(1)(ג) לחלק ה' סימן (3) (כפי שהותקנה בתקנה 1 (יא) לתקנות התעבורה (תיקון מס' 2), תש"ט—1949) ⁷ .

¹ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2237.

² חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2237; ע"ר מס' 841 מיום 17.11.38, תוס' 2, עמ' 1203; ע"ר מס' 868 מיום 20.2.39, תוס' 2, עמ' 111; ע"ר מס' 885 מיום 4.5.39, תוס' 2, עמ' 273.

³ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2237; ע"ר מס' 1539 מיום 5.12.46, תוס' 2, עמ' 1246.

⁴ ע"ר מס' 445 מיום 7.6.34, תוס' 2, עמ' 463.

⁵ ע"ר מס' 493 מיום 7.2.35, תוס' 2, עמ' 183.

⁶ ע"ר מס' 550 מיום 14.11.35, תוס' 2, עמ' 1106.

⁷ כובץ התקנות 18 מיום י"א כסיון תש"ט (8.6.40), עמ' 227.

10) תקנה 32(2) ¹

אי-הארת רכב העומד בדרך בין שקיעת
החמה לעלות השחר.

11) תקנה 33 לחלק ב' (כפי שהותקנה
בתקנה 56 לתקנות התעבורה (תיקון
מס' 2), 1934) ².

נהיגה בקלות ראש או במהירות או בצור-
רה שיש בה סכנה לציבור או בלא זהירות
מספקת.

2. תקפו של חוק זה הוא מיום א' באייר תשי"ג (16 באפריל 1953).

תחילת תוקף

יוסף ספיר
שר התחבורה

לוי אשכול
שר האוצר
ממלא מקום ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

¹ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2237.

² ע"ר מס' 445 מיום 7.6.34, תוס' 2, עמ' 460.

